

Datum van
inontvangstneming

:

06/08/2021

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-396/21 – 1

Zaak C-396/21

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

29 juni 2021

Verwijzende rechter:

Landgericht München I (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

18 mei 2021

Verzoekende partij in eerste aanleg en in hoger beroep:

KT

NS

Verwerende partij:

FTI Touristik GmbH

[omissis]

In het geding tussen

1) **KT**, [omissis]

– verzoekster in eerste aanleg en in hoger beroep –

2) **NS**, [omissis]

– verzoeker in eerste aanleg en in hoger beroep (hierna: „verzoeker”) –

[omissis]

en

FTI Touristik GmbH, [omissis]

– verweerster in eerste aanleg en in hoger beroep (hierna: „verweerster”) –

[omissis]

betreffende een vordering

geeft de dertiende Zivilkammer (civiele kamer) van het Landgericht München I (rechter in eerste aanleg München I, Duitsland) [omissis] op 18 mei 2021 na de terechtzitting op 13 april 2021

de volgende

Beslissing:

1. De behandeling van de zaak wordt geschorst.
2. Aan het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt de volgende vraag gesteld:

Vormen beperkingen in verband met een op de plaats van bestemming heersende besmettelijke ziekte ook een geval van non-conformiteit in de zin van artikel 14, lid 1, van richtlijn (EU) 2015/2302 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 betreffende pakketreizen en gekoppelde reisarrangementen, houdende wijziging van verordening (EG) nr. 2006/2004 en van richtlijn 2011/83/EU van het Europees Parlement en de Raad, en tot intrekking van richtlijn 90/314/EEG van de Raad, wanneer die beperkingen wegens de wereldwijde verspreiding van die besmettelijke ziekte zowel in de woonplaats van de reiziger als in andere landen zijn opgelegd?

Motivering:

I.

- 1 Met hun in hoger beroep gehandhaafde vordering maken verzoekende partijen aanspraak op prijsverlaging in verband met een op 30 december 2019 geboekte reis van Düsseldorf (Duitsland) naar Maspalomas, Gran Canaria (Spanje) van 13 tot en met 27 maart 2020.

Verzoekende partijen begonnen hun vakantie reis op 13 maart 2020. Vanaf 15 maart 2020 werden de stranden op Gran Canaria afgesloten en werd er een avondklok ingesteld. Het betrof maatregelen die de Spaanse regering voor korte duur voor heel Spanje had afgekondigd om de Covid-19-pandemie te beteugelen. In het hotelcomplex werden zwembaden en ligstoelen afgesloten en werd het animatieprogramma volledig geschrapt. Verzoekende partijen werd verzocht om de kamer enkel te verlaten om te eten of om drankjes te halen. Vanaf 18 maart 2020 moesten zij volgens de plaatselijke SOS-reishotline permanent klaarstaan om zich binnen een uur naar de luchthaven te begeven.

Volgens verzoekende partijen hebben zij wegens voormelde omstandigheden voor zeven dagen (tot de beëindiging van de reis) recht op een verlaging ten belope van zeventig procent van het evenredige deel van de reissom, wat overeenkomt met een bedrag van 1 018,50 EUR.

Verweerster stelt zich – onder verwijzing naar verschillende beslissingen van het Bundesgerichtshof (hoogste federale rechter in burgerlijke en strafzaken, Duitsland) en andere Duitse rechters – op het standpunt dat er sprake was van de verwezenlijking van het algemene levensrisico, waarvoor zij niet aansprakelijk is.

- 2 Het Amtsgericht München (rechter in eerste aanleg München, Duitsland) heeft de vordering tot prijsverlaging op 26 november 2020 in haar geheel afgewezen.

Daaraan heeft die rechter de volgende motivering ten grondslag gelegd:

Er is geen sprake van een reisgebrek in de zin van § 651i van het Bürgerliches Gesetzbuch (burgerlijk wetboek, Duitsland; hierna: „BGB”). De reis heeft plaatsgevonden en kende het gewone verloop van reizen binnen Europa in de betreffende periode. De maatregelen in verband met het coronavirus werden genomen om de gezondheid van verzoekende partijen te beschermen. Bescherming tegen een potentieel dodelijk virus is geen reisgebrek. Integendeel, de hotelhouders waren verplicht passende maatregelen te nemen om de gasten te beschermen.

Weliswaar voorziet artikel 651i BGB in een risicoaansprakelijkheid van de touroperator – zodat zou kunnen worden geargumenteed dat hij ook aansprakelijk is voor beperkingen ten gevolge van maatregelen ter bescherming van de

gezondheid – maar daarbij moet in aanmerking worden genomen dat ten tijde van de reis ook in Duitsland wegens de coronapandemie een „lockdown” was afgekondigd, die gepaard ging met soortgelijke beperkingen. Op het ogenblik van de reis waren de coronamaatregelen geen buitengewone omstandigheden op de plaats van bestemming, maar veeleer omstandigheden die in heel Europa wegens de coronapandemie gebruikelijk waren.

- 3 In hoger beroep handhaven verzoekende partijen hun hierboven in punt 1 beschreven vordering.

II.

1. De relevante bepalingen van het Duitse recht zijn:

§ 651i BGB:

Lid 1: De reisorganisator is verplicht om de reiziger in het genot te stellen van de pakketreis zonder dat er sprake is van reisgebreken.

Lid 2: De pakketreis is vrij van reisgebreken wanneer deze de overeengekomen kenmerken heeft. Wanneer geen kenmerken zijn overeengekomen, wordt de pakketreis geacht vrij van reisgebreken te zijn

1. wanneer zij geschikt is voor het gebruik als bedoeld in de overeenkomst, dan wel
2. wanneer zij geschikt is voor het normale gebruik en kenmerken heeft die gebruikelijk zijn bij soortgelijke pakketreizen en die de reiziger gelet op de aard van de pakketreis mag verwachten.

Van een reisgebrek is tevens sprake wanneer de reisorganisator reisdiensten niet of met onredelijke vertraging verricht.

Lid 3: Wanneer de pakketreis gebreken vertoont, kan de reiziger, mits voldaan is aan de voorwaarden van de volgende bepalingen en tenzij anders is bepaald,

[...]

6. de rechten doen gelden die voortvloeien uit een verlaging van de reissom (§ 651m) [...]

§ 651m BGB:

Lid 1: Voor de duur van het reisgebrek wordt de reissom verlaagd. Hierbij wordt de reissom verlaagd naar evenredigheid van de werkelijke waarde van de pakketreis ten opzichte van de waarde die de pakketreis op het tijdstip van de sluiting van de overeenkomst zou hebben gehad indien zij vrij van gebreken was geweest. Indien nodig dient de verlaging door schatting te worden vastgesteld.

2. In het arrest van 6 december 2016, X ZR 317/15 (DE:BGH:2016:061216UXZR117.15.0), punt 10, heeft het Bundesgerichtshof ten aanzien van de juridische situatie vóór de omzetting van richtlijn (EU) 2015/2302 het volgende uiteengezet:

Een beperking van de door de reisovereenkomst verstrekte garantie kan geboden zijn wanneer zich omstandigheden voordoen die uitsluitend verband houden met de persoonlijke sfeer van de reiziger of waarbij zich risico's verwezenlijken die de reiziger ook in het dagelijks leven moet dragen. Aldus wordt rekening gehouden met het beschermingsdoel van de door de reisovereenkomst geboden garantie, overeenkomstig de in het schadevergoedingsrecht erkende leer dat de aansprakelijkheid voor schade wordt beperkt door het beschermingsdoel van de betreffende norm. Dienovereenkomstig bestaat een contractuele aansprakelijkheid enkel voor adequaat veroorzaakte schadegevolgen die door de geschonden contractuele verplichting moesten worden afgewend. De beperking van de aansprakelijkheid op grond van het beschermingsdoel van de norm vereist daarbij een beoordeling van het individuele geval. Het Bundesgerichtshof heeft met betrekking tot het recht op schadevergoeding krachtens § 651f BGB geoordeeld dat de aansprakelijkheid op grond van de reisovereenkomst niet tot doel kan hebben de reiziger van zijn algemene levensrisico te bevrijden. Er bestaat geen aansprakelijkheid voor schade die voortvloeit uit het algemene levensrisico, ook al doet deze schade zich voor in verband met een gebeurtenis die aanleiding geeft tot aansprakelijkheid [omissis]. De reiziger moet dus in gevallen waarin de schade niet kan worden toegeschreven aan een tekortkoming in de nakoming van een verplichting van de reisorganisator of anderszins kan worden toegeschreven aan een gebeurtenis die aanleiding geeft tot aansprakelijkheid, de risico's aanvaarden van een onderneming die onderhevig is aan het algemene levensrisico. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer de reiziger – zonder dat zulks in verband staat met de ontvangst van reisdiensten – op de vakantiebestemming om het leven komt, ziek wordt, het slachtoffer wordt van een strafbaar feit of anderszins om persoonlijke redenen niet in staat is om verder van de reisdiensten gebruik te maken.

In de actuele rechtswetenschappelijke literatuur wordt met betrekking tot de nieuwe regeling op grond van artikel 14, lid 1, van richtlijn (EU) 2015/2302 de met het algemene levensrisico verband houdende beperking nog steeds aanvaard, maar voor de gevolgen van de Covid-19-pandemie uitgesloten [omissis].

In overweging 31 van richtlijn (EU) 2015/2302 wordt bij wijze van voorbeeld van onvermijdbare en buitengewone omstandigheden in de zin van artikel 12, lid 2, eerste volzin, van die richtlijn de uitbraak van een ernstige ziekte op de reisbestemming genoemd.

Aangenomen zou kunnen worden dat bij de opstelling van de richtlijn geen rekening is gehouden met het geval van een pandemie.

[omissis]